

Patiënteninformatie

Adviezen bij borstbestraling

Centrum voor oncologie
Radiotherapie

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
Belangrijk.....	3
Adviezen bij borstbestraling	3
Huidreacties	3
Sliklast.....	6
Vochttopstapeling of oedeem in de borst.....	6
Vermoeidheid	6
Tot slot	7
Wie contacteren bij vragen / problemen?	7

De informatiefolders van AZ Turnhout worden met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij uw zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

In deze brochure vindt u informatie en adviezen over een bestraling van de borst.

De verpleegkundige zal u ook de brochure bezorgen over de ademhalingsgecontroleerde bestraling (DIBH), wanneer deze bestralingstechniek voor u van toepassing is.

Wij raden u aan om ook de brochure 'Radiotherapie in AZ Turnhout' te lezen. In deze brochure vindt u algemene informatie over bestralingen.

Het is niet mogelijk om in deze brochure alle details voor elke individuele situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om extra vragen te stellen aan uw arts of aan een verpleegkundige/medisch technoloog op de afdeling radiotherapie.

Belangrijk

Als u een kinderwens heeft of als u zwanger bent op het moment dat u een behandeling met ioniserende stralen nodig heeft, is het zeer belangrijk dat u dit meldt aan de radiotherapeut.

Adviezen bij borstbestraling

Tijdens de periode waarin de bestraling wordt toegediend, kan het zijn dat u volgende neveneffecten ondervindt:

Huidreacties

Ongeveer 2 weken na de start van de bestraling, kan het zijn dat de huid ter hoogte van de borst rood en gevoelig wordt. De huid wordt soms droog en schilferig en u kunt last krijgen van jeuk. Het is ook mogelijk dat er vochtige wondletsels ontstaan. Het kan zijn dat de huid enige tijd later, donker verkleurt.

Eén tot twee weken na het einde van de bestraling, zal uw huid spontaan herstellen. Bij hevige huidreacties duurt het herstel iets langer.

Algemeen advies om huidirritatie te verminderen

- Was u dagelijks met 'zeep zonder zeep', bijvoorbeeld Eucerin ph 5 douchecrème® , Eucerin doucheolie® , baby Bodysol® , La RochePosay® Lipikar Syndet).
- Neem een douche in plaats van een bad. Het nemen van een bad zal de huid weker worden waardoor de huid gevoeliger wordt.
- Gebruik lauw water.
- Gebruik een zacht washandje en een zachte handdoek.
- Dep de huid voorzichtig droog (niet wrijven).
- Houd de huidplooien goed droog. Op deze plaatsen ontstaat sneller irritatie.
- Vanaf de eerste dag van de bestraling moet u de bestraalde huid minstens 2x per dag insmeren met **Flamigel®**.
Na het einde van de bestraling, mag u gedurende ongeveer twee weken, Flamigel® blijven gebruiken tot de huid hersteld is. Later mag u een gewone vochtinbrengende crème gebruiken.
- U mag de oksel aan de bestraalde kant niet scheren of ontharen. Scheren of ontharen veroorzaakt vaak huidirritatie en kleine wondjes.
- Gebruik geen talkpoeder.
- Een beha met beugels kan extra druk en irritatie veroorzaken.
- Ga niet zwemmen in chloor of zout water. Chloor en zout drogen de huid uit en veroorzaken irritatie.
- Vermijd druk en wrijvingen op de bestraalde huid en draag zoveel mogelijk katoenen kledij.
- Stel uw huid niet bloot aan extreme temperaturen. Gebruik geen ijszakje of warmwaterkruik en gebruik geen sauna of solarium.
- Gebruik op de bestraalde huid geen verzorgingsproducten of deodorant, vermijd vooral geparfumeerde of zinkhoudende producten bijvoorbeeld Flammazine® of baby zalf.
- Gebruik geen gewone kleefpleisters op de bestraalde huid. Er bestaan zelfklevende verbanden, speciaal voor de bestraalde huid. Vraag het aan een verpleegkundige van radiotherapie.
- Tijdens de bestralingsperiode en tot 3 maanden na het einde van de behandeling stel je best de bestraalde huid niet bloot aan direct zonlicht. Gebruik geen zonnebank.
- Gebruik een hypoallergene zonnecrème met factor 50 wanneer u toch in de zon zou komen.

Als u tijdens de bestraling huidproblemen ondervindt, dan kunt u terecht bij een verpleegkundige van radiotherapie. We zullen u een aangepaste verzorging voorstellen.

Als de huid op het einde van de behandeling bruin is verkleurd en als er geen open wonden zijn, dan mag u vanaf 4 tot 6 weken nadat de bestraling werd beëindigd, de huid voorzichtig reinigen met ether.

Als de huid op het einde van de behandeling toch open zou zijn, dan zal de verpleegkundige u mogelijk vragen om een week later terug te komen voor een wondcontrole. De verpleegkundige zal u hiervoor een afspraak geven.

Belangrijk bij afspraak wondcontrole:

Als u een afspraak kreeg voor een wondcontrole, dan is het **belangrijk dat u de zalf en het materiaal voor de wondzorg zelf meebrengt naar deze wondcontrole**. Wanneer u het materiaal niet meebrengt dan zijn wij genoodzaakt om materialen van het ziekenhuis te gebruiken. De gebruikte materialen rekenen we aan op uw ziekenhuisfactuur.

Contacteer ons wanneer de bestralingsperiode **al ten einde is** en u één van volgende huidreacties opmerkt:

- hevige roodheid
- pijn
- zwelling
- het ontstaan van een wonde
- verandering in de hoeveelheid wondvocht
- verandering in de kleur van het wondvocht
- het ontstaan van een wondgeur
- koorts

Sliklast

Wanneer ook de klieren achter het borstbeen bestraald moeten worden, dan kunt u het gevoel krijgen dat slikken moeilijk of pijnlijk wordt. U merkt dit ongeveer 2 weken na de start van de bestraling.

Vraag raad aan uw arts of aan een verpleegkundige wanneer u pijn heeft bij het slikken. Zij zullen u een aangepaste verzorging voorstellen.

Na uw eerste bestraling plannen we voor u een kort gesprek met een voedingsdeskundige. Die geeft u tips in verband met voeding tijdens de bestralingsperiode.

Algemeen advies bij sliklast

- Drink geen alcohol
- Rook niet en vermijd plaatsen waar gerookt wordt
- Neem zachte voeding
- Vermijd chips, noten, rauwe groenten en beschuit
- Vermijd sterke kruiden of prikkelende voeding of dranken
- Vermijd te hete of te koude voeding of dranken
- Drink voldoende bij het eten

Vochtopstapeling of oedeem in de borst

Het is mogelijk dat de borst tijdens de bestraling lichtjes opzwellt of wat gespannen aanvoelt. Dat komt door vochtopstapeling of de ontwikkeling van oedeem. De verpleegkundige zal deze zwelling iedere dag opvolgen.

Soms blijft het oedeem ook na de bestraling nog aanwezig. Het vocht zal tijdens het genezingsproces langzaam wegtrekken.

Vermoeidheid

Tijdens de bestralingsperiode kunt u zich moe voelen. Spreek hierover met uw arts of met een verpleegkundige. In onze wachtzaal vindt u ook de folder 'Vermoeidheid bij en na kanker'.

Tot slot

In de folder 'Sociale voorzieningen' vindt u nuttige informatie over eventuele tussenkomsten bij uw ziekte, over gespreksgroepen en andere vormen van psychosociale zorg.

Onze sociaal verpleegkundigen staan steeds voor u klaar om te luisteren en om uw vragen te beantwoorden. Zij kunnen u informatie geven over het gebruik van protheses in het geval dit voor u van toepassing zou zijn. U kunt hen bereiken via de dienst patiëntenbegeleiding. (☎ 014 40 68 35).

Wie contacteren bij vragen / problemen?

Heeft u na de bestralingsperiode nog vragen? Dan kunt u terecht bij uw huisarts.

Heeft u specifieke vragen over de voorbije behandeling, dan kunt u, afhankelijk van het toestel waarop u werd bestraald, rechtstreeks telefonisch contact opnemen met de dienst radiotherapie op campus Sint-Elisabeth:

☎	Secretariaat RT	014 40 69 40
☎	Toestel Onyx	014 40 69 43
☎	Toestel Perla	014 40 69 13
☎	Polikliniek Oncologie	014 40 69 02

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11